

Amirkabir Journal of Mechanical Engineering

Amirkabir J. Mech. Eng., 56(6) (2024) 765-790 DOI: 10.22060/mej.2024.23088.7716

Investigating the effect of creating a vertical groove on the surface of a semi-submerged propeller blades

Mojtaba Barzegar Rahimi ¹, Yasin Barzegar Rahimi², Mahmoud Salari^{1*}

ABSTRACT: The semi-submerged propeller is a type of marine propeller that is used in high-speed

vessels. This propeller has attracted designer's attention; because it resists the destructive phenomenon

of cavitation. Also Semi-submerged propellers have suitable thrust and torque stability at high speeds

and offer high maneuverability. Therefore, further investigation around it is important. The current

research aims to examine the effect of creating a vertical groove on the surface of the blades of a semi-

submerged propeller, an idea inspired by the grooved or corrugated surface on the bottom of some highspeed vessels. The propeller examined in this study is the semi-submerged propeller 841-B known as

Olofsson. The 3D domain meshing and numerical simulation have been done in the Star CCM software.

The specific condition considered in this numerical simulation is a submergence depth ratio of 33%,

an advance coefficient of 0.8, a cavitation number of 2.3, a Froude number of 6, and a shaft angle of

zero degrees (horizontal position). The results showed that the efficiency of the grooved propeller is

44.5%, which is less than the efficiency of the ungrooved propeller. In the end, it can be said that the created groove has an adverse effect on the efficiency and performance of the propeller and it is not

¹ Department of Mechanical Engineering, Imam Hossein University, Tehran, Iran ² Department of Chemical Engineering, Guilan University, Rasht, Iran

recommended to use it in the working conditions of the investigated propeller.

Review History:

Received: May, 06, 2024 Revised: Jul. 30, 2024 Accepted: Oct. 06, 2024 Available Online: Oct. 16, 2024

Keywords:

Grooved Semi-Submerged Propeller 841-B Numerical Simulation Star CCM

1-Introduction

Propellers are one of the most important and widely used components of the marine propulsion system. Therefore, it is necessary to investigate the hydrodynamic performance of propellers. By improving them or having access to the knowledge of designing high-efficiency propellers, the thrust force can be increased and the power required to turn the propeller can be reduced. The surface-mounted or semisubmerged propeller is a special type of supercavitation propeller that has recently been proposed and as its name suggests, it works in a semi-submerged mode. It is also used in high-speed boats. This Propeller is of great importance Because it resists the destructive phenomenon of cavitation and blade corrosion [1]. According to Hudler and Hacker's research [2], the first patent of semi-submerged propeller was made in the United States of America in 1869. Due to the better thrust of semi-submersible propellers, these propellers are widely used recently [3]. In another research, Hacker [4] did some tests on an 8-blade propeller. He concluded that the immersion depth has the greatest effect on the vertical force in a semi-submerged propeller. Ferrando and her colleagues [5] in 2002 investigated the effects of immersion depth and axis angle on propeller performance. Olofsson [6] designed a semi-submersible propeller named 841-B in 1993. In 1996, he analyzed the effect of horizontal and vertical axis angles

on the performance and efficiency of 841-B semi-submerged propeller [3]. In this research, the effect of creating a vertical groove on the surface of the semi-submerged propeller 841-B has been analyzed. This change is a structural passive control factor. The reason for creating a groove on the surface of a semi-submerged propeller and adopting this innovative idea is based on creating a fracture in the bottom of high-speed boats to increase speed and efficiency and improve its performance. The purpose of this research was to investigate the effect of creating a vertical groove on the surface of the semisubmerged 841-B propeller on the efficiency, performance, and distribution of pressure and shear stress on the surface of the propeller blades.

2- Methodology

The present problem is the numerical simulation of the semi-submerged 841-B propeller in the state with and without grooves (with vertical grooves on its surface). The said propeller consists of 4 blades and has a diameter of 250 mm. Figure 1 is a view of the entire solution domain.

Numerical simulation is done in Star CCM software. The time step is 0.0003 seconds. The maximum residuals for solving the equations are considered to be 10⁻³. In this numerical simulation, the immersion depth ratio is 33%, the

*Corresponding author's email: m.salari@gmail.com

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to Amirkabir University Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.

Fig. 1. Fixed solution domain in the simulation of the semi-submerged propeller model 841-B

Fig. 2. Grooved propeller 841-B and dimensions and size of the groove on the surface of the blade.

advance coefficient is 0.8, the cavitation number is 2.3, the Froude number is 6, and the axis angle is zero (horizontal mode). Also, the rotational speed of the propeller is 295 rad/s and the floating speed is 9.39 m/s [3]. Figure 2 is a picture of the 841-B grooved propeller and the dimensions of the groove (dimensions are in millimeters).

The meshing image of the slotted propeller is shown in Figure 3.

In this research, the independence of the results from the grid has been investigated. The error of the results in this process is less than 5%. In this research, meshing with the number of cells 5379757 for the propeller without grooves and with the number of cells 5383196 for the grooved mode is used. Experimental results are not available for 841-B slotted impeller. For this reason, the results of the numerical solution of the propeller without grooves have been compared with the experimental results of Olofsson [3]. The highest error obtained is related to the efficiency of the propeller (-9.078 percent) and all the errors are below 10%, which is acceptable.

3- Results and Discussion

Figure 4 is the efficiency diagram for non-grooved and grooved propellers.

Efficiency has decreased in the grooved state and its average value is 44.5% in the state where the graph is stable.

Fig. 3. Meshing of the sliding area and the surface of the propeller without grooves

Fig. 4. Efficiency diagram for non-groove and grooved propeller

4- Conclusion

The results indicate that the efficiency of the grooved propeller at the advance coefficient of 0.8 is 44.5%. This efficiency value has decreased by 18.147% compared to the propeller without grooves and by 24.96% compared to Olofsson's experimental data [3]. In the grooved state, the range of the thrust coefficient has increased by 153.3% and the range of the torque coefficient has increased by 25%. In general, as summary, the presence of the groove has affected the performance of the propeller compared to the state without the groove and has reduced its efficiency. In the end, it can be said that the expression of the semi-submerged grooved propeller for the first time and the qualitative explanations and quantitative changes to describe the effect of a vertical groove can be considered as an innovative background and a first step for future research.

References

- [1] J.L. Allison, Propellers for high-performance craft, Marine Technology and SNAME News, 15(04) (1978) 335-380.
- [2] J. Hadler, Performance of partially submerged propellers, 7th ONR Symposhium on Naval Hydrodynamics-Rome, (August 1968).
- [3] N. Olofsson, Force and flow characteristics of a partially submerged propeller, Chalmers University of Technology, 1996.
- [4] R. Hecker, Experimental performance of a partially

submerged propeller in inclined flow, Society of Naval Architects and Marine Engineers, Florida, 1973.

- [5] M. Fernando, A. Scamardella, N. Bose, P. Liu, B. Veitch, Performance of a family of surface piercing propellers, Royal Institution of Naval Architects. Transactions. Part A. International Journal of Maritime Engineering, 144(Part A1) (2002) 63-77.
- [6] N. Olofsson, A contribution on the performance of partially submerged propellers, Fast '93, 2nd Intl Conf on Fast Sea Transportation; 13-16 Dec 1993; Yokohama, Japan, 1 (1993) 765.

نشریه مهندسی مکانیک امیرکبیر

نشریه مهندسی مکانیک امیرکبیر، دوره ۵۶، شماره ۶۰ سال ۱۴۰۳، صفحات ۷۶۵ تا ۷۹۰ DOI: 10.22060/mej.2024.23088.7716

بررسی اثر ایجاد یک شیار عمودی بر سطح پرههای یک پروانهی نیمهمغروق

مجتبى برزگر رحيمى ¹ ، ياسين برزگر رحيمي^۲، محمود سالاري^{(*}

۱- گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران ۲- گروه مهندسی شیمی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

خلاصه: پروانه ی نیمه مغروق نوعی از پروانه های دریایی است که در شناورهای تندرو از آن استفاده می شود. این پروانه مورد توجه تاد: طراحان قرار گرفته است؛ زیرا در اعداد کاویتاسیون نسبتا زیاد، دچار پدیده یکاویتاسیون نمی شود. همچنین پروانه های نیمه مغروق در سرعت های بالا از پایداری رانشی و گشتاوری مناسبی برخوردار هستند و مانورپذیری بالایی هم دارند. از این رو بررسی بیشتر پیرامون آن، حائز اهمیت است. پژوهش پیش رو با هدف بررسی اثر ایجاد یک شیار عمودی بر سطح پره های یک پروانه ی نیمه مغروق انجام شده و ایده ی آن بر گرفته از سطح شیاردار یا کنگرهدار در کف برخی شناورهای تندرو است. پروانه ی مورد بررسی در این پژوهش، پروانه ی نیمه مغروق احاله موسوم به الفسون می باشد. شبکه بندی دامنه ی حل سه بعدی و شبیه سازی عددی در نرمافزار استار سی سی ام انجام شده است. حالت مورد نظر در این شبیه سازی عددی، نسبت عمق غوطه وری ۳۳٪، ضریب پیشروی ۸/۰، عدد می ای انجام شده است. حالت مورد نظر در این شبیه سازی عددی، نسبت عمق غوطه وری ۳۳٪، ضریب پیشروی ۸/۰، عدد می می ایم انجام شده است. حالت مورد نظر در این شبیه سازی عددی، نسبت عمق غوطه وری ۳۳٪، ضریب پیشروی ۸/۰، عدد می می می این مقدار از بازدهی پروانه ی معور (حالت افقی) است. نتایج حاکی از آن است که بازده ی پروانه شی شیاردار ۲۴/۵ می باشد که این مقدار از بازدهی پروانه ی بدون شیار کمتر است. در انتها می توان گفت که شیار ایجاد شده، اثر نامطلوب بر بازدهی و است می باشد که این مقدار از بازدهی پروانه ی بدون شیار کمتر است. در انتها می توان گفت که شیار ایجاد شده، اثر نامطلوب بر بازدهی و است می باشد که این مقدار از بازده ی پروانه ی بدون شیار کمتر است. در انتها می توان گفت که شیار ایجاد شده، اثر نامطلوب بر بازدهی و است می باشد که این مقدار از بازده ی پروانه ی درون شیار کمتر است. در انتها می توان گفت که شیار ایجاد شده، اثر نامطلوب بر بازدهی و است می بازد که بروانه داشته و در عمل استفاده از آن در شرایط کاری پروانه ی مورد بررسی، توصیه نمی شود.

تاریخچه داوری: دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۱۷ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۵/۰۹ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۱۵ ارائه آنلاین: ۱۴۰۳/۰۷/۲۵

کلمات کلیدی: پروانهی نیمهمغروق شیاردار 841-B شبیهسازی عددی اِستار سیسیاِم

۱- مقدمه

پروانه ها جزء مهمترین و پرکاربردترین اجزای سیستم رانش دریایی هستند؛ بنابراین نیاز هست تا عملکرد هیدرودینامیکی پروانه ها مورد بررسی قرار گیرند. با بهبود آن ها یا دسترسی به دانش طراحی پروانه های یا بازدهی بالا، میتوان نیروی رانش را افزایش و توان لازم برای چرخاندن پروانه را کاهش داد. با کاهش توان میتوان در مصرف سوخت صرفه جویی کرد و برد عملیاتی شناور را افزایش داد. پروانه ی سطحرو یا نیمه مغروق نوع خاصی از پروانه های سوپر کاویتاسیونی است که به تازگی مطرح شده و همانطور که از نام آن پیداست، در حالت نیمه مغروق عمل میکند. در شناورهای تندرو نیز از آن استفاده میشود. این پروانه مورد توجه طراحان قرار گرفته است؛ زیرا در برابر پدیده ی مخرب کاویتاسیون و خوردگی پرهها مقاومت میکند. در طراحی آن باید به پارامترهایی از جمله پایداری، مانورپذیری و عملکرد مناسب در سرعتهای کاری مختلف، دقت شود. دلیل اصلی استفاده از این مناسب در سرعتهای کاری مختلف، دقت شود. دلیل اصلی استفاده از این

جت آب و پروانههای سوپرکاویتاسیون برای سرعتهای زیاد شناور است. از دلایل دیگری که میتوان به اهمیت این پروانهها اشاره کرد این است که در سرعتهای بالای ۶۵ نات، سیستم رانشی دیگری توانایی رقابت با آن را ندارد (شکل ۱، پژوهش آلیسون) [۱].

این نوع پروانه ها به دلیل اینکه بخشی از پروانه و ملحقات آن بیرون از آب هستند، نیروی اصطکاک کمتری دارند. همچنین پروانه های نیمه مغروق در سرعت های بالا از پایداری رانش^۱ و گشتاوری مناسبی برخوردار هستند و مانورپذیری بالایی هم دارند. به همین دلیل، تحلیل و بررسی پروانه های نیمه مغروق از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرف دیگر این نوع پروانه ها به دلیل داشتن شرایط خاص، مانند هندسه ی پیچیده، دو فاز بودن محیط اطراف پروانه و سرعت چرخشی زیاد و سرعت زیاد شناور، تحلیل هیدرودینامیکی پیچیده تری نیز دارند. ساختار ایجاد نیروی رانش در پروانه های نیمه مغروق بدین گونه است که جلوی پروانه ناحیه ی پرفشار یا خیس و در پشت پروانه ناحیه ی کم فشار یا خشک قرار دارد. میزان پرفشار بودن ناحیه ی جلوی پروانه

(Creative Commons License) حقوق مؤلفین به نویسندگان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیرکبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) السانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) المال المال

نویسنده عهدهدار مکاتبات: m.salari@gmail.com

Fig. 1. Comparing the efficiency of different devices according to Alison's research [1]

پره و نیروی میانگین پروانه به دست آورد [۳]. ناگفته نماند که انجام تست مدلها بسیار گران قیمت هستند؛ بنابراین استفاده از روشهای عددی در کنار روشهای تجربی و آزمایشگاهی ضروری می باشد. شیبا [۴] در سال ۱۹۵۳ اولین مطالعات را بر روی اثر عدد وبر انجام داد و به این نتیجه رسید که کشش سطحی مایع بر هوادهی پروانهها تأثیر دارد. نتیجه دیگر آن این است که هوادهی کامل در ضریب پیشروی بحرانی (J_{CR}) که مقدار مشخصی دارد، اتفاق افتاده است. هادلر و هکر [۲] در سال ۱۹۶۸ دو حالت هوادهی جزئی و هوادهی کامل برای پروانهی نیمهمغروق را تعریف و بیان کردند که در حالت هوادهی جزئی، حباب فقط در لبهی فرار پره به وجود میآید ولی در حالت هوادهی کامل، حباب تمام سطح پره را میپوشاند. همچنین با بررسی ناحیهی گذرا به دلیل عدم پایدار بودن پروانه متوجه شدند که محور دارای ارتعاش زیادی بوده و دلیل آن این است که پروانهی مورد بررسی آنها دو پره داشته که همین عامل میتواند باعث تقویت ارتعاشات شود. در پژوهشی دیگر هکر [۵] نیز برای تعیین اثر زاویهی خط سیر پروانه ٔ و زاویهی عمودی محور بر عملکرد یک پروانهی ۸ پره، آزمایش هایی انجام داد و به این نتیجه رسید که عمق غوطهوری بیشترین تأثیر را بر نیروی عمودی در پروانه دارد. به عنوان مثال با افزایش عمق غوطهوری از ۳۰ درصد به ۵۰ درصد، نیروی

و کمفشار بودن پشت پروانه به عوامل متعددی ازجمله عمق فرورفتگی پروانه، سرعت دورانی پروانه، سرعت شناور و زاویهی عمودی و افقی محور وابسته است. بیشتر مطالعات و بررسیهای تجربی و عددی صورت گرفته بر روی پروانهی نیمهمغروق به صورت انتگرالی بودهاند؛ یعنی مطالعهی جریان سیال حول یک پروانهی کامل انجام شده است و نتایج انتگرالی همانند ضرایب رانش و گشتاور بدست آمده است. بر اساس پژوهش هادلر و هکر [۲]، اولین ثبت اختراع پروانهی نیمهمغروق در ایالت متحده آمریکا و در سال ۱۸۶۹ میلادی انجام شده است. با گذر زمان از پروانههای نیمهمغروق در قایقهای هیدرویلن و پس از آن در کشتیهای پرسرعت استفاده شده است [۱]. در سال ۱۹۷۸ میلادی نیروی دریایی ایالت متحده، کشتی SES-100B را در مقیاس اصلی آزمایش کرد و بازدهی بیشتر پروانههای نیمهمغروق در مقایسه با پروانههای مغروق تائید شد [۷]. به دلیل داشتن نیروی رانشی بهتر پروانههای نیمهمنروق، اخیراً از این پروانهها بهطور گسترده استفاده میشود؛ زیرا سرعتهای بالای ۱۰۰ نات هم توسط این پروانهها به ثبت رسیده است [۳]. درگذشته طراحی پروانههای نیمهمغروق اغلب به صورت سعی و خطا و با اندازه گیری پارامترهای عملکردی مدل ها انجام می شد. هرچند با استفاده از روش سعی و خطا نمی توان اطلاعات کافی در مورد نیروهای دینامیکی

¹ Hydroplane

² Rake angle

بازدهی پروانه را نیز واکاوی کرد. کلر [۱۳] در سال ۱۹۹۵ با استفاده از یک پروانهی نیمهمغروق گام متغیر و چند کرنشسنج، تنش پروانه با اندازهی واقعی را در دریا بررسی کرد و اطلاعاتی در خصوص بارگذاری خستگی ارائه داد. دایسون [۱۴] در سال ۲۰۰۰ نیروها و گشتاورها را برای چهار پروانهی سطحرو بررسی و بیان کرد که نیروهای افقی و عمودی در شرایط عملکردی متفاوت پروانه به ترتیب حدوداً ۲۷ و ۴۷ درصد نیروی رانش میباشند. در یک تحقیق کاربردی یانگ و کیناس [۱۵] برای یک پروانه ی نیمهمغروق از نوع B41-B از طريق روش المان مرزی، نيروهای هيدروديناميکی و هوادهی پروانه را با استفاده از دو روش المان مرزی و روش المان محدود بدست آورده و به بررسی و پیش بینی تأثیرات هیدروالاستیکی پرداختند. آنها بیان کردند که نتایج خوبی در مقایسه با نتایج تجربی بدست آوردهاند و همچنین نتایج با استفاده از این روش به سرعت همگرا می شود؛ اما با این حال در سرعت دورانی زیاد تلفاتی در عملکرد تیغهی پروانه وجود دارد. آنها مطرح کردند که هدف نهایی این پژوهش، توسعهی یک ابزار قوی و قابل اعتماد برای پیشبینی عملکرد هیدرودینامیک و هیدروالاستیک پروانهی نیمهمغروق بوده است. در سال ۲۰۰۹ کالیفانو و استین [۱۶] به تجزیه و تحليل هوادهی پروانهی نيمهمغروق به کمک آزمايش تجربی شيبا [۴] و کوشان [۱۷] پرداختند. برای این کار از کد تجاری فلوئنت و مدل رَنس برای حل جریان دوفازی ویسکوز و تراکم ناپذیر استفاده شده است. نتایج کار آنها گویای آن است که در مورد ضریب رانش تطابق خوبی با نتایج تجربی وجود داشته ولی ضریب گشتاور دارای خطا است. سیف و همکارانش [۱۸] در سال ۲۰۱۶ تأثیر میزان عمق غوطهوری مختلف اعم از ۳۳، ۵۰، ۷۵ و ۱۰۰ درصد و زوایای افقی محور ۰، ۱۰ و ۲۰ درجه را بر روی پروانهی نیمهمغروق از نوع 841-B با استفاده از روش یورنس^۲ بررسی کردند. قاسمی و یاری [۱۹] در سال ۲۰۱۶ به بررسی جریانهای هوادهی، توزیع فشار و نیروهای وارد بر پروانهي نيمهمغروق B41-B پرداختند و نتايج خود را با نتايج تجربي الفسون مقایسه کردند. آنها بطور ویژه تأثیر ناحیهی فنجانی^۳ شکل پره در پروانهی نیمهمغروق را مورد بررسی قرار دادند. آنها دریافتند که ساختار، تأثیر بسزایی بر فشار و نیروهای وارد شده دارد. در شکل ۲ ناحیهی فنجانی شکل پرهی پروانهی نیمهمغروق، نشان داده شده است. در کار مشابه دیگری، قاسمی و یاری [۲۰] در سال ۲۰۱۶ پروانه ینیمهمغروق B-1-B را با استفاده از روش المان مرزی شبیه سازی عددی کردند. اثر هیدرودینامیکی و هوادهی

عمودی تا ۵ برابر افزایش داشته درحالی که نیروی رانش تا ۲ برابر افزایش می یابد. کروپا [۶] در سال ۱۹۷۲ تلاش کرد تا نتایج تست مدل را به پروانهی اصلی تعمیم دهد، به همین دلیل بیان کرد که در حالتی که عدد کاویتاسیون بین پروانهی مدل شده و پروانهی اصلی برابر باشند، اعداد بیبعد فرود، رينولدز و وبر در اين زمينه مهم مي باشند. البته بايد توجه شود كه اين حالت زمانی صحیح است که حبابها کاملاً با هوا پر شده باشند؛ زیرا ممکن است حبابهای دیگری وجود داشته باشند که فشار داخلی آنها برابر فشار هوا نیست. آلیسون [۱] در سال ۱۹۷۸، با بررسی دادههای مورد نیاز برای طراحی پروانه، جامع ترین روند طراحی پروانه را ارائه داد و همچنین به تطابق موتور و بدنهی شناور تندرو پرداخت. آلیسون پیشنهاد داد که برای طراحی پروانه در حالت مغروق باید به برآمدگی و در حالت نیمهمغروق به بیشینه سرعت توجه شود. مجددا کروپا [۷] در سال ۱۹۹۲، اثرات زاویهی عمودی محور بر عملکرد پروانه را روی پروانه ۷ پره بررسی کرد. او به این نتیجه رسید که با افزایش زاویهی عمودی محور، بازدهی پروانهی نیمهمغروق کاهش یافته است. رز و کروپا در سال ۱۹۹۱ و همچنین رز و همکارانش در سال ۱۹۹۳ [۸, ۹]، برای اندازهگیری نیرویهای رانش، عمودی و افقی و همچنین گشتاورها، آزمایش هایی انجام دادند و با کاهش فشار به عدد کاویتاسیون ۲ که برابر با عدد کاویتاسیون پروانهی اصلی میباشد، رسیدند. آنها نتیجه گرفتند که نسبت نیروی عمودی به نیروی رانش در اعماق غوطهوری بالا، حدوداً ع • است ولى با كاهش عمق غوطهورى اين نسبت كاهش مى يابد. فراندو و همکارانش [۱۰] در سال ۲۰۰۲ اثرات عمق غوطهوری و زاویه ی محور بر عملکرد پروانه را بررسی کردند. فراندو و اسکاماردلا [۱۱] در سال ۱۹۹۶ اثر عمق غوطهوری بر عملکرد پروانهی نیمهمغروق را تحلیل کرده و نمودار ضریب رانش برحسب عمق غوطهوری و ضریب پیشروی را به دست آوردند. الفسون [۱۲] در سال ۱۹۹۳ پروانهی نیمهمغروقی به نام 841-B طراحی کرد و یکی از پرمها را بر روی هابی قرارداد که دارای کرنش سنجهایی بود؛ بنابراین می توانست نیروها و گشتاور اعمالی بر پره را اندازه گیری کند. او با انجام آزمایش های زیادی، عدد کاویتاسیون را روی پروانهی طراحی شده بررسی کرد و به این نتیجه رسید که عدد کاویتاسیون بر عملکرد پروانه در یک دور کامل اثرگذار است. مجددا الفسون [۳] در سال ۱۹۹۶ تحقیقات گستردهای روی پروانهی نیمهمغروق B41-B انجام داد. به عنوان مثال با بررسی عدد فرود به این نتیجه رسید که عدد فرود بر ارتعاش پروانه اثرگذار است و همچنین اثر عدد فرود بالای ۴ بر عملکرد پروانه تأثیر زیادی ندارد. او اثر زاویهی افقی و عمودی محور بر عملکرد و

¹ RANS

² URANS

³ Cupped

Fig. 2. The cup-shaped area of the vane in the semi-submerged propeller [19]

در ضرایب پیشروی مختلف، توسط آنها بررسی و نتایج حل عددی با نتایج تجربی مقایسه شد.

آنها نتیجه گرفتهاند که تینه ی فنجانی شکل همان طور که در کار قبلی ذکر شد تأثیر بسزایی در فشار استاتیک داشته و از پاشش آب به هوا جلوگیری می کند. در پژوهشی دیگر قاسمی و یاری [۲۱] در سال ۲۰۱۶ به بررسی یک مقطع دوبعدی از پروانه ی نیمهمنروق با زوایای مختلف و در اعداد وبر متفاوت پرداختند. آنها اثرات این دو پارامتر هیدرودینامیکی بر هوادهی و پاشش آب را با استفاده از روش رَنس بررسی کردند. نتیجه آن افزایش می یابد. یوسفی و شفاقت [۲۲] در سال ۲۰۲۰ با استفاده از روش حل عددی حجم محدود به بررسی ناحیه یهوادهی پره در شعاعهای مختلف پره، پرداختند. به عبارت دیگر آنها در ضریب پیشروی و شعاعهای مختلف پره، طول و ضخامت ناحیه یهوادهی را بررسی کردند. از نتایج کار آنها می توان به افزایش طول و ضخامت ناحیه یهوادهی با کاهش ضریب پیشروی اشاره

برزگر رحیمی و همکاران [۲۳] در سال ۲۰۲۴ به بررسی مشخصات هیدرودینامیکی پروانهی نیمهمغروق B-B41 پرداخته و مواردی که در کاهش خطای صحتسنجی مؤثر است را معرفی کردند. آنها [۲۴] همچنین اثر عمق غوطهوری بر مشخصات هیدرودینامیکی پروانهی نیمهمغروق -B41 J را مورد بررسی قرار دادند. در پژوهشی دیگر، برزگر رحیمی و همکاران [۲۵] در سال ۲۰۲۴ به مطالعه و بررسی شبکهبندی صحیح و سازمانیافته

برای شبیهسازی عددی پروانهی نیمهمغروق B-44 پرداختند. آنها مؤلفههای مهم برای شبکهبندی پروانهی مذکور در نرمافزار Star CCM، با هدف رسیدن به دقت بالاتر در شبیهسازی و کاهش خطای صحتسنجی را نیز بررسی کردند. در رابطه با پروانهی نیمهمغروق شیاردار تاکنون پژوهش تجربی یا عددی انجام نشده بود و عبارت پروانهی نیمهمغروق شیاردار برای پژوهشی در این پژوهش مطرح شده است. به همین منظور پیشینهی پژوهشی در این باره وجود نداشته و تنها در حوزهی پروانههای هوایی و برخی پروانههای دریایی مغروق، اثر ایجاد شیار بر سطح پرهها بررسی شده است. در جدول ۱ چند اختراع در حوزهی پروانهی شیاردار هوایی و دریایی مغروق، معرفی و اثرات ایجاد شیار به صورت خلاصه برای هر مورد شرح داده شده است. شیار ایجاد شده در پروانهی سوم در جدول ۱، الگویی برای پژوهش پیش رو بوده که اثر شیار مشابه آن بر بازدهی و عملکرد پروانهی نیمهمغروق B-1+8 در این پژوهش سنجیده شده است.

سینی و همکاران [۲۹] در تحقیقی ویژگیهای عملکرد آیرودینامیکی پروانهی شیاردار یک توبین بادی را مورد بررسی قرار دادند. هدف از پژوهش آنها تحلیل اثر هندسه و موقعیت مکانی شیار بوده است. شیارهای مورد بررسی توسط آنها تغییراتی بر بازدهی و عملکرد پروانه داشته و با توجه به نوع و هندسهی پروانه، اثرگذاری شیارها توسط آنها سنجیده شده است. بحث ایجاد شیار برای کنترل جریان و هدایت سیال به منظور دستیابی به اهدافی خاص، مانند تغییرات بازدهی و عملکرد سیستمهای پیشران و رانشی مطرح میشود [۲۹]. کنترل جریان به دو صورت قابل دستیابی است. یکی

جدول ۱. مروری بر چند اختراع پروانهی شیاردار در حوزهی هوایی و دریایی از نوع مغروق Table 1. An overview of several inventions of the grooved propeller in the air and marine fields of the submerged type تصوير اختراع شرح نتايج شمار ہ مرجع وجود شیار باعث افزایش چسبندگی بین سطح پروانه و سيال مي شود و به سبب هث [۲۶] ۱ آن كاويتاسيون كاهش مىيابد. وجود شیار خلاء در سمت مکش تیغه را بارنت [۲۷] ۲ در حین چرخش پروانه از بین می برد. وجود شیار در سمت مکش باعث خنثىسازى پديدەى كاويتاسيون کی [۲۸] مىشود.

کنترل فعال و دیگری کنترل غیر فعال [۳۳–۳۰]. کنترل جریان از طریق ایجاد شیار جزء شیوههای کنترل غیر فعال جریان است. چون عامل کنترلی بر سطح سازهی در معرض جریان ایجاد شده پس میتوان آن را کنترل غیر فعال ساختاری نامید. مرور تحقیقات گذشته گویای اهمیت پروانههای نیمهمغروق بوده که مورد توجه پژوهشگران حوزهی هیدرودینامیک قرار گرفته است. در این پژوهش اثر ایجاد یک شیار عمودی که به نوعی یک عامل کنترل غیر فعال ساختاری است، در سطح پروانهی نیمهمغروق B41-8 واکاوی شده است.

چرایی ایجاد شیار بر سطح پروانهی نیمهمغروق و اتخاذ این ایدهی نوآورانه، بر مبنای ایجاد شکستگی در کف شناورهای تندرو به منظور افزایش سرعت و بازدهی و بهبود عملکرد آن است. هدف از انجام این پژوهش، بررسی اثر ایجاد یک شیار عمودی در سطح پروانهی نیمهمغروق B-148،

بر بازدهی، عملکرد و توزیع فشار و تنش برشی وارد بر سطح پرههای پروانه بوده است. برای این منظور تشریح مشخصات هیدرودینامیکی و توصیف پدیدههای سیالاتی حاکم بر مسئله انجام شده است. این پژوهش نوآورانه در حوزهی پروانههای نیمهمغروق، پیش زمینهای برای کارهای آتی خواهد بود و میتواند در آینده مورد توجه پژوهشگران این حوزه قرار گیرد.

۲- معرفی مسئله و معادلات حاکم

مسئلهی حاضر شبیه سازی عددی پروانهی نیمه مغروق B41-B در حالت بدون شیار و شیاردار (با یک عدد شیار عمودی بر سطح آن) است. پروانهی مذکور شامل ۴ پره و با قطر ۲۵۰ میلی متر می باشد. مشخصات کامل تر پروانهی نیمه مغروق B-148در جدول ۲ آورده شده است.

شکل ۳ نمایی از تصویر پروانهی ساخته و مدلسازی شده بوده که مدل مربوطه با استفاده از دادههای موجود در رسالهی الفسون [۳] در نرم افزار

جدول ۲. مشخصات هندسی پروانهی نیمهمغروق مدل B41-B [۳]

Table 2. Geometrical specifications of the semi-submerged propeller model 841-B [3]

۲۵۰ mm	D	قطر پروانه
۸۵ mm	d	قطر هاب
۳۱۰ mm	Р	گام در ۷/۰ شعاع پروانه
٠,٣۴	d/D	نسبت هاب به قطر
1,24	P/D	نسبت گام در ۰/۷ شعاع به قطر
۰,۵۸	A_E/A_0	نسبت سطح گستردش يافتهى پروانه
۴	Ζ	تعداد پرەھا
پادساعت گرد	-	جهت چرخش

شکل ۳. پروانهی نیمهمغروق مدل B41-B ساخته شده (سمت راست) و مدل سازی شده (سمت چپ) Fig. 3. Model 841-B semi-submerged propeller built (right side) and modeled (left side)

حل شامل دو قسمت متحرک یا ناحیه ی لغزشی و ثابت است که شامل کل دامنه ی حل به جز ناحیه ی لغزشی می شود. شکل ۴ دامنه ی حل متحرک ایجاد شده و شکل ۵ نیز نمایی از کل دامنه ی حل است.

با توجه به شکل ۵، طول و عرض سطح مقطع مربعی دامنه، Dو قطر دامنهی متحرک برابر D است.

برای این مسئله سیال با چگالی و لزجت ثابت، تراکم ناپذیر و غیرقابل نفوذ در نظر گرفته شده است. به دلیل اینکه پروانهی نیمهمغروق در نزدیکی ساليدور كز ٬ طراحي شده است.

یکی از نشانههای ظاهری این پروانه، پخ ایجاد شده در سمت دیگر پره است که انحنا ندارد. شیوهی درست شبیهسازی به این صورت است که باید پروانه در یک دامنه ی حل قرار گیرد تا اثرات عبور جریان از پرهها و چرخش جریان بواسطه ی دوران پروانه، شبیه سازی شود. همچنین دامنه ی حل نیز باید به اندازه ی کافی بزرگ باشد تا نتایج مستقل از آن شود [۱۸]. دامنه ی

1 Solidworks

شکل ۵. دامنهی حل ثابت در شبیهسازی پروانهی نیمهمغروق مدل B41-B

استفاده شده است. در حالت دو فاز، در نرمافزار برای ایجاد سطح آزاد و نسبت غوطهوری ۳۳ درصد، مدل موج وی اُلف^۳ لحاظ شده است. برای ایجاد کسر حجمی آب و هوا نیز از تابع کاربری مربوط به همان فاز استفاده شده است. معادلات حاکم بر مسئله به صورت زیر تعریف می شوند (معادلات پیوستگی و اندازه حرکت) [۲۲].

$$\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_i} = 0 \tag{1}$$

سطح آزاد کار می کند؛ بنابراین مسئله، یک مسئله ی ناپایا و یا گذرا است؛ زیرا آب و هوا دائماً در حال مخلوطشدن هستند. با توجه به شکل ۵ شرط مرزی ورودی، سرعت ورودی و شرط مرزی خروجی نیز فشار خروجی اعمال شده می باشد و فشار جو به عنوان فشار مرجع انتخاب شده است. ناحیه ی بیرونی دامنه ی حل به عنوان صفحه ی تقارن^۲ و سطح پروانه و محور هم به عنوان دیواره ی بدون لغزش و غیرقابل نفوذ تعیین شده است. ناحیه ی بین دامنه ی ثابت و متحرک نیز به صورت لغزشی در نظر گرفته شده است. از مدل وی اُو³ برای دو فاز آب و هوا استفاده شده و از مدل آشفتگی است. از مدل وی اُو³ برای دو فاز آب و هوا استفاده شده و از مدل آشفتگی

¹ Symmetry plane

² VOF

$$\eta = \frac{K_T}{K_Q} \times \frac{J}{2\pi} \tag{A}$$

در روابط بالا T و Q به ترتیب نیروی رانشی ایجاد شده و گشتاور وارد بر پروانه هستند. n سرعت دورانی پروانه، D قطر پروانه و J نیز ضریب پیشروی پروانه است.

۳- حل معادلات حاکم

معادلات حاکم از طریق شبیهسازی عددی در نرمافزار استار سیسیام کل شدهاند. دلیل انتخاب این نرمافزار برای حل عددی این است که هر سه گام مدلسازی، شبکهبندی و شبیهسازی عددی در داخل نرمافزار انجام می گیرد؛ همچنین با توجه به تنظیمات متنوع محیط داخلی آن، از طریق نرمافزار نامبرده، شبکهبندی بهتری را می توان ایجاد کرد. گام زمانی ۰۰۰۰۳ ثانیه لحاظ شده است. این مقدار به اندازهی کافی کوچک بوده که گردابههای ایجاد شده در اطراف و پاییندست پروانه، به خوبی شبیهسازی شود. حداکثر باقی مانده ها برای حل معادلات، ۳-۱۰ در نظر گرفته شده است. در نرمافزار برای حل مشکل جفتشدن فشار و سرعت از الگوریتم سیمپل^۲ استفاده شده و گسسته سازی عبارت جابجایی در معادله ی اندازه حرکت نیز با روش آپویند مرتبهی دو^۳ انجام شده است. در این شبیه سازی عددی، نسبت عمق غوطهوری ۳۳ درصد، ضریب پیشروی ۰٫۸، عدد کاویتاسیون ۲٫۳، عدد فرود ۶ و زاویهی محور، صفر (حالت افقی) است. همچنین سرعت دورانی پروانه rad/s و سرعت شناور ۹٫m/s۳۹ است [۳]. دلیل انتخاب ضریب پیشروی ۰۸ این است که به نسبت ضرایب دیگر، تطابق خوبی بین دادههای آزمایشگاهی در این ضریب پیشروی با نتایج حل عددی دیده می شود [۳۴]. همچنین این مقدار، حد وسط در بین ضرایب پیشروی دیگر است [۳۴] و در این ضریب پیشروی، شناور با توجه به سرعت آن در حال اسکی است. شبیهسازی عددی تا زمانی که نتایج شبه پایا شوند ادامه یافته که عموما با ۴ یا ۵ دور چرخش پروانه نتایج شبه پایا می شوند.

۳- ۱- پروانهی بدون شیار

در این پژوهش پروانهی مدل سازی شده در شکل ۳ به عنوان پروانهی بدون شیار، شبیه سازی عددی شده و از نتایج آن برای صحت سنجی استفاده

$$\rho(\frac{\partial u_i}{\partial t} + \overline{u_j} \frac{\partial u_i}{\partial x_j}) = -\frac{\partial \overline{P}}{\partial x_i} + \frac{\partial}{\partial x_j} (\mu \frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} - \rho \overline{u'_i u'_j})$$
(Y)

که u_i تانسور سرعت میانگین گیری شده ی سیال، P فشار میانگین گیری شده ی سیال است. $\overline{u'_i u'_j}$ فشار میانگین گیری شده، ρ چگالی و μ لزجت دینامیکی سیال است. و موسط گیری شده ی عبارت مشتمل بر حاصل ضرب سرعتهای نوسانی متوسط گیری شده ی میارت مشتمل بر حاصل ضرب سرعتهای نوسانی متوسط گیری شده روابط (۳ تا ۵) معادلات کسر حجمی سیال مرجع، چگالی و لزجت معادل است [۲۲].

$$\frac{\partial \alpha}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_i} (\alpha u_i) \tag{(7)}$$

$$\rho_{eff} = \rho_{1}\alpha + \rho_{\tau}(1 - \alpha) \tag{(f)}$$

$$\mu_{eff} = \mu_{\rm t} \alpha + \mu_{\rm r} ({\rm t} - \alpha) \tag{(a)}$$

در رابطهی ۳، i_i تانسور سرعت سیال و α تعیین کننده ی کسری از حجم سیال مرجع است که سلول محاسباتی را در بر می گیرد. در رابطه ی ۴ و ۵، ρ_{eff} و μ_{eff} به ترتیب چگالی معادل و لزجت معادل است. ρ_i و μ_i نیز به ترتیب چگالی و لزجت سیال مرجع است. مشخصه ی نیروهای هیدرودینامیکی وارد شده بر پروانه توسط سیال نیز مطرح است. مؤلفه های هیدرودینامیکی پروانه به شکل متداول و بدون بعد آن، یعنی ضرایب رانش و گشتاور و بازدهی پروانه به ترتیب در روابط (۶ تا ۸) نشان داده شده است [۲7].

$$K_T = \frac{T}{\rho n^r D^r}$$

$$K_{Q} = \frac{Q}{\rho n^{\mathsf{r}} D^{\mathsf{a}}}$$

(۶) (۷)

¹ Star CCM

² Simple

³ Second order upwind

شکل ۶. شبکهبندی صفحهای دامنهی متحرک و کلی در شبیهسازی بروانهی نیمهمغروق مدل B41-B

Fig. 6. Grid of the sliding and overall domain in the simulation of the semi-submerged propeller model 841-B

b) meshing of the sliding area

الف) شبکهبندی بر سطح پروانه a) meshing on the surface of the blade

شکل ۷. شبکهبندی ناحیهی متحرک و سطح پروانهی بدون شیار

Fig. 7. Meshing of the sliding area and the surface of the propeller without grooves

شده است. شبکهبندی جزء جدایی ناپذیر هر تحلیل عددی مبتنی بر دینامیک سیالات محاسباتی است. شبکهبندی دامنهی حل در نرمافزار استار سیسیام انجام شده است. در شبیهسازی عددی، کیفیت بالای شبکهبندی علاوه بر بهبود بازدهی حل، دقت حل را نیز بالا میبرد. با توجه به شکل ۶، در شبکهبندی دامنهی متحرک از شبکهبندی مربعی و در نزدیکی دیواره یا پروانه و هاب پروانه، از شبکهبندی لایهمرزی استفاده شده است (شکل سمت راست). دادههای محاسباتی توسط شبکهبندی لغزشی بین دامنهی

ثابت و متحرک تبادل خواهد داشت؛ بنابراین باید اندازهی شبکهبندی در این ناحیه متناسب انتخاب شود تا در روند حل مشکلی پیش نیاید. نمای کلی شبکهبندی دامنهی محاسباتی نیز برای شبیهسازی پروانهی نیمهمغروق مدل 841-B، در شکل ۶ قابل مشاهده است (شکل سمت چپ).

شکل ۷ نمایی نزدیک و واضحتر از شبکهبندی در ناحیهی متحرک و بر سطح پروانه است.

به وضوح مشخص است که ساختار شبکه، سازمان یافته می باشد. در

Fig. 8. Meshing of the solution domain in the simulation of the semi-submerged propeller model 841-B

```
جدول ۳. مطالعهی استقلال از شبکه در شبکهبندیهای مختلف برای پروانهی بدون شیار (عمق غوطهوری ۳۳ درصد و ضریب پیشروی ۸/۰)
```

درصد خطای نسبی	KT	تعداد سلول ها	شماره
	•,•101	1981880	١
۶۸,۹۶		म	
	۰,۰۵۰۹	۵۳۷۹۷۵۷	٢
١,٣۴		र्भ	
	۰ _/ •۵۱۶	AY8081Y	٣

Table 3. The study of independence of grid in different grids for the propeller without grooves (immersion
depth 33% and advance coefficient 0.8)

اطراف سطح آزاد سلول ها ریزتر در نظر گرفته شده تا اثرات اختلاط آب و هوا در نزدیکی سطح آزاد، مخصوصا اطراف پروانه، به خوبی شبیهسازی شود. شکل ۸ نمایی از شبکهبندی دامنهی حل در حالت سهبعدی میباشد. شبکهبندی لغزشی در شکل به وضوح قابل مشاهده است.

شرط استقلال از شبکهبندی برای شبیهسازی عددی بسیار مهم است. در این مقاله از سه شبکهبندی لغزشی مختلف برای بررسی حساسیت حل به شبکهبندی استفاده شده است. افزایش تعداد شبکهبندی باعث افزایش

هزینه ی محاسبات و همچنین افزایش زمان همگرایی در حل عددی می شود؛ بنابراین مقوله ی استقلال از شبکه برای شبیه سازی حائز اهمیت است. جدول ۳ فرآیند بررسی استقلال از شبکه برای حل عددی پیش رو می باشد. ضریب رانش به عنوان متغیر مورد بررسی برای این فرآیند انتخاب شده است. در مقایسه ی حالت ۲ و ۳ در جدول ۳، خطای استقلال از شبکه کمتر از ۵ درصد شده که مقداری قابل قبول است؛ بنابراین در این پژوهش از شبکهبندی با تعداد سلول ۵۳۷۹۷۷۵ استفاده شده است.

(۳۵ و ۳۵ و ۳۵ و ۳۵ و ۳۵ و ۳۵ و ۳۵
 b) The cross section of the grooved propeller in Kei's patent [28, 35]

الف) سطح مقطع پروانهی شیاردار در کار حاضر a) The cross section of the grooved propeller in the present work

شکل ۹. سطح مقطع پروانهی شیاردار

Fig. 9. The cross section of the slotted propeller

۳- ۲- پروانهی شیاردار

هدف پژوهش پیش رو بررسی اثر ایجاد یک شیار بر سطح پروانه است. برای این منظور شیاری عمودی بر سطح پروانه لحاظ شده و اندازهی آن به نحوی بوده که تا حد مطلوب سطح پره را بپوشاند. شیار مذکور مشابه اختراع کِی [۲۸] است. شیار متمایل به سمت لبهی دنبالهدار ⁽ پره یا به عبارت دیگر نزدیک به سمت مکش پره ایجاد شده است [۲۸]. مطابق شکل ۲ از بخش مقدمه، ناحیهی فنجانی در جوار لبهی دنبالهدار قرار دارد که شیار ایجاد شده در پژوهش حاضر نیز نزدیک آن است [۱۹ و ۲۰]. اثرگذاری شیار اطراف ناحیهی فنجانی شکل و تغییر فشار ناحیهی فشار مثبت در جلوی پره و ناحیهی فشار منفی در پشت پره، میتواند قابل توجه باشد. در بخش نتایج به آن موضوع پرداخته خواهد شد. در شکل ۹ تصویری از سطح مقطع پروانهی شیاردار در کار حاضر و اختراع کی [۲۸] آورده شده است.

نکتهی قابل ملاحظه در شکل ۹ این است که پروانهی اختراع شده توسط کِی [۲۸] پروانهی یک کشتی است و با پروانهی نیمهمغروق B-41-8 متفاوت بوده و شیار ایجاد شده بر روی آن به صورت یک حفرهی فرو رفتهی مستطیلی میباشد. چون پروانهی نیمهمغروق B-441 کوچکتر بوده و ضخامت پرههای آن کمتر است برای همین شیار ایجاد شده پره را سوراخ کرده و برشی مستطیلی از سطح پره در یک موضع خاص که موقعیت آن توضیح داده شد، خارج شده است. هدف پژوهش از ابتدا نیز بررسی اثر یک شیار عمودی بر سطح پره بوده است. شکل ۱۰ تصویری از پروانهی شیاردار B-448 و ابعاد شیار است (ابعاد بر حسب میلیمتر میباشد).

روند ایجاد شبکهبندی مانند پروانهی بدون شیار بوده و فقط اطراف شیار و نقاط تیز آن سلولها ریزتر شده است. تصویر شبکهبندی پروانهی شیاردار در شکل ۱۱ آورده شده است.

جدول ۴ فرآیند بررسی استقلال از شبکه برای شبیهسازی عددی پروانهی شیاردار میباشد. در مقایسهی حالت ۲ و ۳ در جدول ۴، خطای استقلال از شبکه کمتر از ۵ درصد شده که مقداری قابل قبول است؛ بنابراین در این پژوهش از شبکهبندی با تعداد سلول ۵۳۸۳۱۹۶ استفاده شده است.

۳– ۳– صحتسنجی

برای سنجش دقت و اعتبار نتایج در هر شبیهسازی عددی، لازم است تا نتایج حل عددی با نتایج تجربی مقایسه شود. نتایج تجربی برای پروانهی شیاردار B-41-B موجود نمیباشد برای همین نتایج حل عددی پروانهی بدون شیار با نتایج تجربی الفسون [۳] در جدول ۵ مقایسه شده است.

بیشترین خطای بدست آمده مربوط به بازدهی پروانه (۰۷۸–– درصد) است و در مجموع همهی خطاها مقداری زیر ۱۰٪ شده که قابل قبول میباشد.

۴- نتایج و بحث

در این بخش نتایج شبیهسازی عددی مورد واکاوی قرار خواهد گرفت. شکل ۱۲ نمودارهای ضریب رانش، گشتاور و نمودار بازدهی برای پروانهی بدون شیار و شیاردار است. نمودار خطی که به صورت خطچین در نمودارها

¹ Trailing edge

Fig. 11. Meshing of the sliding area and the surface of the propeller without grooves

جدول ۴. مطالعهی استقلال از شبکه در شبکهبندیهای مختلف برای پروانهی شیاردار (عمق غوطهوری ۳۳ درصد و ضریب پیشروی ۸/۰)

شکل ۱۲. نمودارهای ضریب رانش، گشتاور و نمودار بازدهی برای پروانهی بدون شیار و شیاردار

Fig. 12. Diagrams of thrust coefficient, torque and efficiency diagram for non-groove and grooved propeller

آورده شده، نتایج تجربی ثبت شده توسط الفسون [۳] است. چون یک مقدار شبهِ پایا است به صورت یک خط افقی آورده شده تا بهتر بتوان نتایج پروانهی شیاردار و بدون شیار را با آن قیاس داد.

در بخش (الف) از شکل ۱۲، میزان ضریب رانش در حالت شیاردار کمتر از حالت بدون شیار و مقدار تجربی شده است. این نشانهی کاهش میزان نیروی رانش در حالت شیاردار است. در بخش (ب) میزان ضریب گشتاور در

حالت شیاردار افزایش داشته و مقدار متوسط آن بیشتر از حالت بدون شیار است. به نظر میرسد به دلیل کاهش وزنی که در اثر ایجاد شیار در پرهها بوجود میآید، برآیند نیروی وزن و نیروی عامل در ایجاد گشتاور بیشتر از مقدار آن در حالت بدون شیار است. همین عامل سبب افزایش میزان ضریب گشتاور شده است. در بخش (پ) به وضوح مشاهده می شود که بازدهی در حالت شیاردار کاهش داشته و مقدار میانگین آن در حالتی که نمودار شبه

Fig. 13. Variation of the oscillation domain of the thrust coefficient and torque diagrams for the nongrooved and grooved propeller

ب) خطوط جریان اطراف پروانهی شیاردار b) Flow lines around the slotted impeller

الف) خطوط جريان اطراف پروانهى بدون شيار a) Flow lines around the propeller without grooves

شکل ۱۴. خطوط جریان برای پروانهی بدون شیار و شیاردار

بیشنهی نوسانی در هر دو نمودار ضریب رانش و گشتاور، افزایش داشته است. ارتفاع دامنهی نوسان برای هر دو نمودار در شکل ۱۳ ذکر شده است. تغییرات در نمودار ضریب گشتاور به نسبت ضریب رانش بیشتر قابل توجه است. در شکل ۱۴ خطوط جریان در اطراف پرهها و در جلوی پروانه آورده شده است. چرخش جریان در اطراف پرهها و عبور جریان از شیار در حالت

پایا شده، ۴۴٬۵ درصد است. در شکل ۱۳ میزان تغییر دامنه ینوسان در نمودارهای ضریب رانش و گشتاور نشان داده شده است. بخشی از نمودار که دامنه ینوسان بیشینه بوده مورد بررسی قرار گرفته تا تغییرات دامنه در حالت بیشینه سنجیده شود.

در شکل ۱۳ با ایجاد شیار بر سطح پرهها میزان دامنهی نوسان در حالت

جدول ۶. کانتور فشار پشت و جلوی پره برای پروانهی بدون شیار و شیاردار

Table 6. Pressure contour behind and in front of blade for non-slotted and slotted propeller

شیاردار، مشهود است.

دنبالهدار در پشت پره، ناحیهای ایجاد شده که فشار مثبت است. در جلوی پره نیز نزدیک به ناحیهی پخخورده بر لبهی پره، حاشیهای با فشار منفی شکل گرفته است. در حالت شیاردار همان حاشیهی فشار منفی در ابعاد کوچکتر شکل گرفته و اطراف لبهی شیار نیز فشار منفی است. در پشت پره ناحیهی فشار مثبتی که برای حالت بدون شیار ذکر شده بود، ایجاد شده ولی به علت حضور شیار، این ناحیه اطراف شیار و مایل به وسط پره شکل گرفته است. در جدول ۷ کانتورهای تنش برشی وارد شده بر پرهی مغروق برای هر دو حالت شیاردار و بدون شیار آورده شده است. مطابق کانتور تنش برشی هر چه به نوک تیز پره نزدیک شویم، در هر دو حالت، میزان تنش برشی وارد بر سطح

الگوی چرخشی در پاییندست هاب و پرهها در حالت بدون شیار مطابق نتایج آزمایشگاهی [۳۴ و ۳۶] است. وجود شیار و عبور جریان از آن مطابق شکل بر پیچش و چرخش جریان اثر بیشتری داشته است. جدول ۶ کانتورهای فشار وارد شده بر پرهای است که بیشتر از ۳ پرهی دیگر در آب غوطهور میباشد. هر دو حالت شیاردار و بدون شیار برای مقایسهی سطوح جلو و پشت پرهی پروانه در جداول آورده شده است.

در کانتورهای فشار در حالت بدون شیار در پشت پره فشار منفی و در جلوی پره فشار وارد بر سطح مثبت است. همچنین در نزدیکی لبهی جدول ۷. کانتور تنش برشی پشت و جلوی پره برای پروانهی بدون شیار و شیاردار

Table 7. Shear stress contour behind and in front of blade for non-slotted and slotted propeller

نیز افزایش مییابد. دلیل آن این است که جریان در زاویه ی حمله با برخورد به لبه ی پره و سپس جدایش از آن، بیشترین تنش برشی را بر نوک تیز و لبه ی پره وارد می کند. در نزدیکی ناحیه ی پیشرو[٬] و حاشیه ی لبههای آن، ناحیه ی سبز رنگ ایجاد شده که در آن تنش برشی بیشتر از بقیه ی نواحی است. آن بخش ناحیه ی برخورد جریان است. در حالت شیاردار در پشت پره، ناحیه ی سبز به نسبت حالت بدون شیار، کم رنگ شده است. دلیل کاهش تنش برشی وارد در آن ناحیه این است که وجود شیار مسیری برای عبور جریان ایجاد کرده که به سبب عدم توازن فشار و برای حفظ پیوستگی دبی جرمی جریان در پشت و جلوی پره، حرکت جریان برای عبور از شیار اتفاق می افتد. همین امر سبب می شود تا از حجم جریان برخوردی در زاویه ی حمله بر لبه ی پره کاهش و به تبع آن تنش برشی وارد بر آن ناحیه کاهش

یابد. همچنین شیار ایجاد شده از فشار وارد شدهی جریان سیال بر ناحیهی دنبالهدار و پخ خورده کاسته و به تبع آن میزان تنش برشی نیز در آن ناحیه کاهش یافته است.

نکتهی حائز اهمیت دیگر بحث تغییرات فشار و تنش برشی وارد شده بر لبههای تیز شیار و اطراف آن است. با توجه به مباحث کنترل جریان در منابع [۳۳–۳۰] تنشهای نوسانی وارد بر سازه سبب ایجاد خستگی و کاهش عمر آن میشود. با توجه به شکل ۱۳ و جداول ۶ و ۷، نوسان نیروهای وارد بر نواحی تیز شیار و اطراف آن سبب ایجاد تنشهای نوسانی در آن نواحی شده و اثرات نامطلوبی را در دراز مدت به همراه دارد. علاوه بر این موضوع، بحث تمرکز تنش نیز مطرح است و با ایجاد شیار تمرکز تنش ایجاد شده و این نیز مزید بر علت میباشد. بررسی اثرات شیار در کانتورها و تحلیل هیدرودینامیک آن نشان دهنده ی آن است که شیار ایجاد شده عملکرد عادی

¹ Leading edge

جدول ۸. کانتورهای فشار، اندازهی سرعت و اندازهی چرخش در کل دامنهی حل و ناحیهی لغزشی برای پروانهی بدون شیار

 Table 8. Contours of pressure, velocity magnitude and vorticity magnitude in the entire domain of solution and sliding area for the propeller without grooves

است. برای جدول ۸ کانتورهای نامبرده در دو حالت نشان داده شده است. یکی از حالات م در اطراف نمایی از کل دامنه کحل و دیگری نمایی از ناحیه ی لغزشی و داخل آن است. م سرعت و تنظیماتی لحاظ شده تا داخل کل دامنه ی حل و ناحیه ی لغزشی شفاف بوده و م منظور در درون آن نواحی دیده شود. در جدول ۸ کانتورها برای حالت بدون شیار آورده م منظور در شده است. همانطور که ملاحظه می شود سطح آزاد در کانتور فشار قابل رؤیت

پروانه را تحت الشعاع قرار داده و از میزان بازدهی پروانه کاسته است. برای بررسی سطح آزاد ایجاد شده در دامنه یحل و رفتار جریان سیال در اطراف پروانه و در ناحیه یلغزشی، لازم است کانتورهای فشار، اندازه ی سرعت و اندازه ی چرخش^۱ در کل دامنه ی حل نیز بررسی شود. برای این منظور در

¹ Vorticity Magnitude

جدول ۹. کانتورهای فشار، اندازهی سرعت و اندازهی چرخش در کل دامنهی حل و ناحیهی لغزشی برای پروانهی شیاردار

است. گرادیان فشار نیز در داخل ناحیهی لغزشی و بر سطح پره شکل گرفته است. در کانتورهای اندازهی سرعت و اندازهی لغزش نیز مشاهده می شود که بیشترین گرادیان سرعت و چرخش در اطراف پروانه و ناحیهی دورانی ایجاد شده است. در نیمهی بالایی پرهها سرعت جریان بیشتر از نواحی نزدیک به هاب پروانه است. دلیل آن این است که سرعت دورانی در شعاع بیشتر

(فاصلهی بیشتر پره از هاب) افزایش مییابد و تابع شعاع است. همین موضوع بر اندازهی سرعت نیز تاثیر مستقیم دارد.

در جدول ۹ کانتورهای مذکور برای حالت شیاردار آورده شده است. توصیفات مطرح شده در حالت بدون شیار برای حالت شیاردار نیز صدق می کند. به وضوح قابل مشاهده است که بیشترین گرادیان فشار، اندازهی سرعت

جدول ۱۰. نتایج کمی حاصل از شبیهسازی عددی پروانهی بدون شیار و شیاردار

Table 10. Quantitative results of the numerical simulation of the propeller without and with grooves

η	δ_{KQ}	\∙KQ	δ_{KT}	\• <i>KT</i>	نوع پروانه
64,799	•,••٣	•/1117٣	•,•٢١۵	•,****	پروانهی بدون شیار
44,0	•,•••	•,17	•/• ٢٢٢	•,47	پروانەي شياردار
-11/1FV	۲۵	۷٬۳۰۸	٣,١٥٣	-11/288	درصد نسبی تغییرات

و اندازهی چرخش در ناحیهی لغزشی ایجاد شده است. علت آن چرخش پروانه و گردابههای تولیدی در اثر چرخش جریان اطراف پروانه است. در جدول ۱۰ نتایج از دید کمی، کامل تر بررسی شده است.

درصد کاهش یا افزایش مؤلفههای هیدرودینامیکی پروانه، میزان تغییرات دامنهی نوسان ضریب رانش و گشتاور و تغییرات میزان بازدهی در جدول ۱۰ ذکر شده است. مطابق جدول فوق تنها مقادیر ضریب گشتاور و دامنهی نوسان ضریب رانش و گشتاور در حالت شیاردار افزایش داشته است.

۵- نتیجه گیری

در پژوهش انجام شده، شبیه سازی پروانه ی نیمه مغروق شیاردار مدل B41-B به منظور واکاوی اثر ایجاد یک شیار عمودی در سطح پرهها انجام شد. بدلیل نبود دادههای تجربی برای پروانه ی شیاردار، نتایج شبیه سازی پروانه ی بدون شیار با نتایج تجربی موجود برای آن مقایسه شد. شبیه سازی با دقت مناسبی انجام شده و صحت سنجی با دادههای تجربی نشان دهنده ی اعتبار نتایج است. نتایج حاکی از آن است که بازدهی پروانه ی شیاردار در ضریب پیشروی ۸۰، میزان ۸۴۴٪ می باشد. این مقدار بازدهی به نسبت پروانه ی بدون شیار ۱۸٬۱۴۷ ٪ و به نسبت دادههای تجربی الفسون [۳]

ضریب رانش ۳۵٬۸۵۳٪ و دامنه ینوسان ضریب گشتاور ۲۵٪ افزایش یافته است. افزایش دامنه ینوسان ضرایب هیدرودینامی ینشی از افزایش دامنه ینوسان نیروی رانش و گشتاور پیچشی است که در دراز مدت منجر به تسریع ایجاد فرآیند شکل گیری پدیده یخستگی [۱۳] و شکست دینامی ی پرهها می شود. در رابطه با تغییرات ضرایب هیدرودینامی ی با ایجاد شیار در سطح پرهها میزان ضریب رانش ۸۵۶٬۸۱ ٪کاهش و ضریب گشتاور ۸٬۳۰۸ افزایش داشته است. ایجاد شیار سبب جابجایی و تغییرات موضعی ناحیه ی پرفشار و کم فشار در پشت و جلوی پره شده است. همچنین اثر تنش برشی وارد بر ناحیه ی پیشرو در پشت پره تعدیل شده است. در مجموع به عنوان تأثیر قرار داده و بازدهی آن را کاهش داده است. در انتها می توان گفت که طرح عبارت پروانه ی نیمه منزوق شیاردار برای اولین بار و توضیحات کیفی وارد برنای توصیف اثر یک شیار عمودی، می توان یفت که

به عنوان پیشنهاد برای پژوهشهای آتی اثر ایجاد شیار عمودی در ضریب پیشرویهای متفاوت و بررسی اثرات ایجاد شیار عمودی بر سطح پرههای پروانه در حالتی که نسبت عمق غوطهوری تغییر کند، میتواند در دستور کار پژوهشگران این حوزه قرار گیرد. results, FAST'91, Trondheim, Norway, (1991).

- [9] J. Rose, C. Kruppa, K. Koushan, Surface piercing propellers-propeller/hull interaction, FAST 93, December, Yokohama, Japan, (1993) 867-881.
- [10] M. Fernando, A. Scamardella, N. Bose, P. Liu, B. Veitch, Performance of a family of surface piercing propellers, Royal Institution of Naval Architects. Transactions. Part A. International Journal of Maritime Engineering, 144(Part A1) (2002) 63-77.
- [11] M. Ferrando, A. Scamardella, Surface piercing propellers: Testing methodologies, results analysis and comments on open water characteristics, Proceedings of Small Craft Marine Engineering, Resistance, and Propulsion Symposium-SNAME, (1996).
- [12] N. Olofsson, A contribution on the performance of partially submerged propellers, Fast '93, 2nd Intl Conf on Fast Sea Transportation; 13-16 Dec 1993; Yokohama, Japan, 1 (1993) 765.
- [13] M. Keller, Full-scale measurements on a ventilated propeller, Proc FAST 95, Lubeck-Travermunde, Germany, 2 (1995) 991-1002.
- [14] P.K. Dyson, Modelling, testing and design, of a surface piercing propeller drive, PhD Thesis; University of PLYMOUTH (2000).
- [15] Y.L. Young, S.A. Kinnas, Numerical analysis of surface-piercing propellers, in: 2003 Propeller and Shaft Symposium, 2003, pp. 4-1.
- [16] A. Califano, S. Steen, Analysis of different propeller ventilation mechanisms by means of RANS simulations, Proceedings of The First International Symposium on Marine Propulsors, Norway, 2009.
- [17] K. Koushan, Dynamics of ventilated propeller blade loading on thrusters due to forced sinusoidal heave motion, in: Proceedings of the 26th Symposium on Naval Hydrodynamics, Rome, Italy, 2006, pp. 17-22.
- [18] S. Alimirzazadeh, S.Z. Roshan, M.S. Seif, Unsteady RANS simulation of a surface piercing propeller in oblique flow, Applied ocean research, 56 (2016) 79-91.
- [19] E. Yari, H. Ghassemi, Numerical analysis of surface

٦- فهرست علائم

علائم انگلیسی

قطر یروانه، mm D

قطر هاب، mm d

ضريب رانش KTضريب گشتاور

علائم يوناني

KO

لزجت، pa.s μ

چگالی، kg/m³ ρ

بازدهی یروانه η

منابع

- [1] J.L. Allison, Propellers for high-performance craft, Marine Technology and SNAME News, 15(04) (1978) 335-380.
- [2] J. Hadler, Performance of partially submerged propellers, 7th ONR Symposhium on Naval Hydrodynamics-Rome, (August 1968).
- [3] N. Olofsson, Force and flow characteristics of a partially submerged propeller, Chalmers University of Technology, 1996.
- [4] H. Shiba, Air-drawing of marine propellers, Report of transportation technical research institute, 9 (1953) 1-320.
- [5] R. Hecker, Experimental performance of a partially submerged propeller in inclined flow, Society of Naval Architects and Marine Engineers, Florida, 1973.
- [6] C. Kruppa, Testing of partially submerged propellers, 13th ITTC-Berlin, (September 1972).
- [7] C. Kruppa, Testing surface piercing propellers, Marin Workshops on Advance Vessel Station Keeping. Propulsor-hull interaction & Nautical Simulators, Wageningen, (1992).
- [8] J.C. Rose, C. Kruppa, Methodical series model test

[28] S. Kei, Propeller, JP2014169017 (A), 2014.

- [29] A. Seeni, F. Ismail, P. Rajendran, The Aerodynamic Performance Characteristics of a Grooved Propeller Using a RANS solver: Effect of Groove Geometry and Positioning of Multiple Grooves, International Conference on Innovations in Thermo-Fluid Engineering and Sciences, India, 2020.
- [30] M. Barzegar Rahimi, N. Amani Fard, L. Samai, Numerical study of flow control around circular cylinder by using two other control cylinders, in: 19th Fluid Dynamics Conference, 1400 (In Persian).
- [31] M. Barzegar Rahimi, A. Jalalian, Investigating the effect of the location of flow controllers on the reduction of vortices around the cylinder, Fluid Mechanics & Aerodynamics, 11(2) (1401) 12 (In Persian).
- [32] M. Barzegar Rahimi, A. Jalalian, Finding the optimal location of the flow controllers to reduce the vortices around the cylinder, in: The 20th Fluid Dynamics Conference, 1402 (In Persian).
- [33] M. Barzegar Rahimi, Y. Barzegar Rahimi, S.S. Taqavi Khesal, M. Salari, Numerical analysis of turbulent flow control around the cylinder using two other control cylinders, in: 7th International Conference on Technology Development in Mechanical and Aerospace Engineering, 1402 (In Persian).
- [34] K. Himei, H. Yamaguchi, Numerical study on performance of surface piercing propeller using RANS approach, in: SNAME International Conference on Fast Sea Transportation, SNAME, 2015, pp. D021S008R002.
- [35] H.A. Kutty, P. Rajendran, Review on numerical and experimental research on conventional and unconventional propeller blade design, Int. Rev. Aerosp. Eng, 10 (2017) 61.
- [36] M. Kamran, N.M. Nouri, H. Goudarzi, S. Golrokhifar, Experimental evaluation of the effect of positioning and operating parameters on the performance of a surfacepiercing propeller, Scientific Reports, 12(1) (2022) 18566.

piercing propeller in unsteady conditions and cupped effect on ventilation pattern of blade cross-section, Journal of marine science and technology, 21(3) (2016) 501-516.

- [20] E. Yari, H. Ghassemi, Hydrodynamic analysis of the surface-piercing propeller in unsteady open water condition using boundary element method, International journal of naval architecture and ocean engineering, 8(1) (2016) 22-37.
- [21] E. Yari, H. Ghassemi, Numerical study of surface tension effect on the hydrodynamic modeling of the partially submerged propeller's blade section, Journal of Mechanics, 32(5) (2016) 653-664.
- [22] A. Yousefi, R. Shafaghat, Numerical study of the parameters affecting the formation and growth of ventilation in a surface-piercing propeller, Applied Ocean Research, 104 (2020) 102360.
- [23] M. Barzegar Rahimi, M. Salari, Y. Barzegar Rahimi, S.S. Taqavi Khesal, Numerical simulation of semi-submerged propeller 841-B and investigation of its hydrodynamic characteristics, in: The 20th National Conference on Electrical, Computer and Mechanical Engineering, 1402 (In Persian).
- [24] M. Barzegar Rahimi, M. Salari, Y. Barzegar Rahimi, S.S. Taqavi Khesal, Investigating the effect of changing the immersion depth on the hydrodynamic characteristics of the semi-submerged propeller 841-B, in: The 20th National Conference on Electrical, Computer and Mechanical Engineering, 1402 (In Persian).
- [25] M. Barzegar Rahimi, M. Salari, Y. Barzegar Rahimi, S.S. Taqavi Khesal, Studying and checking the meshing of semi-submerged propeller 841-B in Star CCM software, in: The 20th National Conference on Electrical, Computer and Mechanical Engineering, 1402 (In Persian).
- [26] E.A. Heath, Improvement in Screw-propellers, 218438, 1879.
- [27] B.T.Barnett, Propeller, 2160323, 1939

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم M. Barzegar Rahimi, Y. Barzegar Rahimi, M. Salari, Investigating the effect of creating a ver-tical groove on the surface of a semi-submerged propeller blades, Amirkabir J. Mech Eng., 56(6) (2024) 765-790.

DOI: <u>10.22060/mej.2024.23088.7716</u>